

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/19/2021
Identifikačné číslo spisu: 0018207012
Dátum vydania rozhodnutia: 23.03.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:0018207012.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a Mgr. Soni Pekarčíkovej, v spore žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpeného JUDr. Pavlom Pospechom, advokátom, so sídlom Lichnerova 23, 903 01 Senec, proti žalovanému: Ing. Z.V., nar. X. A. XXXX, bytom R., zastúpenému JUDr. Stanislavom Irsákom, advokátom, so sídlom Kolárska 4, 813 42 Bratislava, o zaplatenie 6 400,- eur s príslušenstvom a o vzájomnej žalobe o zaplatenie 3 063,71 eur, vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 25Cb/31/2018, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26. augusta 2020, č. k. 4Cob/62/2020-449, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .
- II. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 21. novembra 2019, č. k. 25Cb/31/2018-358, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Michalovce zo dňa 17. januára 2020, č. k. 25Cb/31/2018-404, vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 10 097,82 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 6 400,- eur od 10. októbra 2018 do zaplatenia, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku a výrokom II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Výrokom III. uložil žalobcovi povinnosť žalovanému bezdôvodné obohatenie vo výške 3 063,71 eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku a výrokom IV. v prevyšujúcej časti vzájomnú žalobu zamietol. Vo výroku V. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 94 % s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Vo veci vzájomnej žaloby výrokom VI. žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania nepriznal.

2. Žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 21. augusta 2018 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatenia sumy vo výške 6 400,- eur spolu so zmluvnou pokutou vo výške 0,1 % denne zo sumy 160,25 eur od 29. mája 2016 do 7. júna 2016, zo sumy 160,25 eur od 29. júna 2016 do 13. júla 2016, zo sumy 160,25 eur od 29. júla 2016 do 18. augusta 2016, zo sumy 160,25 eur od 29.

augusta 2016 do 31. augusta 2016, zo sumy 160,25 eur od 29. septembra 2016 do 12. októbra 2016, zo sumy 160,25 eur od 29. októbra 2016 do 24. novembra 2016, zo sumy 10,- eur od 29. novembra 2016 do 11. januára 2017, zo sumy 150,25 eur od 29. novembra 2016 do zaplattenia, zo sumy 160,25 eur od 29. decembra 2016 do zaplattenia, zo sumy 160,25 eur od 29. januára 2017 do zaplattenia, zo sumy 160,25 eur od 28. februára 2017 do zaplattenia, zo sumy 5 769,- eur od 20. marca 2017 do zaplattenia tak, že od dňa nasledujúceho po dni, v ktorom súčet zmluvných pokút dosiahne čiastku 7692,- eur, je žalovaný povinný uhradiť žalobcovi úrok z omeškania zo sumy 6 400,- eur vo výške 8 % p.a. až do zaplattenia, náhradu nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky vo výške 275,53 eur, trovy konania vo výške poplatku za súdne konania 384,- eur, náhradu trov právneho zastúpenia v súdnom konaní vo výške 551,94 eur.

3. Žalobca žalobou uplatnený nárok odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 18. februára 2016 Zmluva o úvere č. 231259 - 71318 (ďalej aj ako „zmluva“ alebo „úverová zmluva“ alebo „zmluva č. 231259“), na základe ktorej žalobca, v postavení veriteľa, poskytol žalovanému (ako dlžníkovi) úver vo výške 3 400,- eur. Poskytnutý úver spolu s úrokom sa žalovaný zaviazal splatiť v 48 mesačných splátkach vo výške 160,25 eur. Nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania s úhradou splátok úveru, konkrétne splátok č. 9, 10, 11, 12, žalobca zosplatnil voči žalovanému všetky záväzky zo zmluvy. Celkovú sumu dlhu žalovaného žalobca stanovil ako súčet neuhradených splátok, ktoré boli zosplatnené, tzn. na sumu 6 400,- eur s tým, že žalovaný do dnešného dňa zaplatil len sumu 1 292,- eur.

4. Podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 15. októbra 2018 žalobca upravil petit žaloby tak, že upresnil výšku uplatnenej zmluvnej pokuty v znení: zmluvná pokuta vo výške 0,1 % denne zo sumy 160,25 eur od 29. marca 2016 do 11. apríla 2016 vo výške 2,08 eur, zo sumy 160,25 eur od 29. mája 2016 do 7. júna 2016 vo výške 1,44 eur, zo sumy 160,25 eur od 29. júna 2016 do 13. júla 2016 vo výške 2,24 eur, zo sumy 160,25 eur od 29. júla 2016 do 18. augusta 2016 vo výške 3,21 eur, zo sumy 160,25 eur od 29. augusta 2016 do 31. augusta 2016 vo výške 0,32 eur, zo sumy 160,25 eur od 29. septembra 2016 do 12. októbra 2016 vo výške 2,08 eur, zo sumy 160,25 eur od 29. októbra 2016 do 24. novembra 2016 vo výške 4,17 eur, zo sumy 10,- d 29. novembra 2016 do 11. januára 2017 vo výške 0,41 eur, zo sumy 150,25 eur od 29. novembra 2016 do 9. októbra 2018 vo výške 102,02 eur, zo sumy 160,25 eur od 29. decembra 2016 do 9. októbra 2018 vo výške 104,- eur, zo sumy 160,25 eur od 29. januára 2017 do 9. októbra 2018 vo výške 99,03 eur, zo sumy 160,25 eur od 28. februára 2017 do 9. októbra 2018 vo výške 94,23 eur, zo sumy 5 769,- eur od 19. marca 2017 do 9. októbra 2018 vo výške 3 282,56 eur s tým, že aj keď sankcie spolu (3 697,82 eur) nepresiahli sumu 7 692,- eur, žalobca si uplatňuje zmluvnú pokutu iba do dňa 9. októbra 2018.

5. Súd prvej inštancie vydal dňa 5. decembra 2018 platobný rozkaz, proti ktorému podal žalovaný odpor vecne odôvodnený tým, že sa nejedná o podnikateľský spor, pretože si finančné prostriedky požičal výlučne ako spotrebiteľ na súkromné účely. Argumentácia žalovaného spočívala v tom, že žalobca s ním spísal zmluvy, ktoré ho vo svojom formálnom charaktere definujú ako podnikateľa, v snahe obísť zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, napriek tomu, že úver čerpal ako súkromná (fyzická) osoba a finančné prostriedky neboli ani úmyslom, ani skutočnosťou použité na výkon podnikateľskej činnosti a nie sú vedené ani v jeho účtovných záznamoch ako záväzky podnikateľského subjektu. Vzhľadom na uvedené žalovaný požiadal súd prvej inštancie, aby posúdil zmluvu ex offio ako spotrebiteľskú.

6. Žalovaný v konaní podal protinávrh (vzájomnú žalobu), v ktorom uviedol, že si od žalobcu požičal sumu 13 400,- eur a vrátil sumu 16 463,71 eur. Rozdiel v sume 3 063,71 eur mal podľa žalovaného predstavovať bezdôvodné obohatenie, ktoré žiadal, aby mu žalobca vrátil.

7. Žalobcom uplatnený nárok na zaplattenie sumy vo výške 6 400,- eur s príslušenstvom, na základe zo zmluvy o úvere č. 231259 - 71318 zo dňa 18. februára 2016, súd prvej inštancie posúdil ako nárok vyplývajúci z obchodnoprávneho vzťahu, keďže žalobca vystupuje ako podnikateľ, ktorého predmetom podnikania je aj poskytovanie úverov a žalovaný uzavrel predmetnú zmluvu ako fyzická osoba - podnikateľ pre účel - výkon podnikania.

8. Zmluva podľa súdu prvej inštancie spĺňala všetky náležitosti predpokladané ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Finančné prostriedky poskytnuté žalovanému žalobcom boli bez akýchkoľvek pochybností súdu prvej inštancie poskytnuté na podnikateľské účely. Súd prvej inštancie mal za preukázané z viacerých ustanovení zmluvy, že zmluvné strany sa dohodli, na poskytnutí finančných prostriedkov žalovanému na účely podnikania, konkrétne na prevádzkové náklady - kúpu auta. Uvedená skutočnosť podľa súdu prvej inštancie vyplývala aj zo žiadosti o úver, v zmysle ktorej o úver žiada fyzická osoba - podnikateľ, pričom na konci žiadosti je jednoznačne, viditeľne uvedené (tučným písmom), že žiadateľ prehlasuje, že úver je poskytovaný na podnikateľské účely. Už len pri letmom prečítaní žiadosti, považoval súd prvej inštancie za málo pravdepodobné, takmer vylúčené, aby si toto vyhlásenie žalovaný, ako žiadateľ o úver, nevšimol.

9. Z dôkazov predložených v priebehu konania súd prvej inštancie nemal pochybnosť, že žalovaný si musel byť, resp. bol si vedomý, že finančné prostriedky na základe tejto zmluvy, sú mu poskytované na podnikateľské účely, čo potvrdil svojim podpisom. Tvrdenia žalovaného, v zmysle ktorých potreboval finančné prostriedky na osobnú potrebu, neboli z jeho strany v konaní preukázané, preto ich súd prvej inštancie posúdil ako účelové. To, že v žiadosti o úver je pri mene žiadateľa (žalovaného) uvedené aj jeho rodné číslo, nebolo podľa názoru súdu prvej inštancie možné samo o sebe, bez prihliadnutia na celý obsah žiadosti o úver, ako aj samotnej zmluvy o úvere, považovať za skutočnosť preukazujúcu, že o úver žiadateľ ako fyzická osoba, nie na podnikateľské účely.

10. Za potrebné považoval súd prvej inštancie zdôrazniť, že z rozhodovacej praxe je mu známe, že veľa podnikateľských subjektov v čase súdneho konania ukončí svoju podnikateľskú činnosť, a práve uvedenie rodného čísla fyzickej osoby - podnikateľa do písomností, ktorými sa zakladá zmluvný vzťah medzi podnikateľmi, uľahčuje presnú identifikáciu takýchto subjektov pre potreby súdneho konania, resp. vymáhania záväzkov. Ďalej súd prvej inštancie upozornil, že žalovaný je vysokoškolsky vzdelaný človek, pri ktorom možno predpokladať, že pred podpisom zmluvy dôjde k prečítaniu si aspoň jej podstatných častí, kde pri takomto postupe súd mal pochybnosť o pravdivosti tvrdenia, že žalovaný nevedel o poskytnutí finančných prostriedkov na podnikateľské účely a zmluvu podpísal s vedomím, že ju podpisuje ako spotrebiteľ.

11. S prihliadnutím ku skutočnostiam preukázaným v konaní, ako aj s ohľadom na to, že žalovaný zmluvu za stanovených podmienok preukázateľne podpísal, čím súhlasil a zaviazal sa zaplatiť veriteľovi za poskytnutie úveru odmenu, ktorá predstavovala úroky za poskytnutie úveru vo výške 89,42 eur mesačne, súd prvej inštancie upriamil pozornosť na princíp zmluvnej voľnosti, ktorý platí v súkromnom práve a umožňuje stranám upraviť si vzájomné pomery tak, aby to čo najlepšie vyhovovalo ich potrebám a záujmom.

12. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že samotný fakt uzavretia nevyváženej zmluvy, napr. dohodnutím neprimeranej odplaty za poskytnuté plnenie alebo dohodnutím neprimerane krátkej doby na poskytnutie plnenia, či dohodnutie vysokých sankcií pre nesplnenie vedľajších zmluvných povinností, nie je v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ sa uzavretie takejto zmluvy neuskutočnilo za okolností ovplyvňujúcich slobodu vôle ukráteného subjektu.

13. V danom prípade súd prvej inštancie nemal za preukázané, že by konanie žalobcu bolo zavádzajúce, zakrývajúce skutočnosť podstatu zmluvy alebo úžernícke, prípadne, že by žalobca donútil žalovaného podpísať zmluvu o úvere za podmienok v nej uvedených. Naopak, žalovaný vedel pred podpisom zmluvy, že úver sa poskytuje na účely jeho podnikania, aká výška úveru sa poskytuje, aká je výška mesačných splátok, aká je výška odplaty za poskytnutie úveru a za týchto podmienok túto zmluvu podpísal. Teda v danom prípade sa pri uzavieraní zmluvy aplikoval princíp zmluvnej voľnosti v súkromnoprávných vzťahoch.

14. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie vyhodnotil vzťah medzi žalobcom a žalovaným ako obchodnoprávny, na ktorý sa nevzťahujú ustanovenia o spotrebiteľských úveroch, a v priebehu konania

nebolo preukázané také konanie žalobcu, ktoré by súd prvej inštancie kvalifikoval ako v rozpore s dobrými mravmi, resp. poctivým obchodným stykom, súd prvej inštancie žalobe v časti uplatnenej istiny vo výške 6 400,- eur vyhovel. Uvedený záver súd prvej inštancie zdôvodnil tým, že v zmysle zmluvy žalobca poskytol žalovanému sumu 3 400,- eur a žalovaný mal vrátiť žalobcovi sumu 7 692,- eur (48 x 160,25 eur), z ktorej sumy žalovaný zaplatil len 1 292,- eur, teda zostatok predstavuje sumu vo výške 6 400,- eur.

15. Medzi zmluvnými stranami bola pre prípad omeškania dlžníka s úhradou splátky písomné dojednanie zmluvná pokuta vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy. Skutočnosť, že k omeškaniu žalovaného s platením jednotlivých splátok došlo, mal súd prvej inštancie bez akýchkoľvek pochybností za preukázané, aj s tým, že žalovaný túto skutočnosť nenamietal a nerozporoval ani spôsobom výpočtu a výšku zmluvnej pokuty uplatnenej žalobcom. Tým pádom súd prvej inštancie priznal žalobcovi aj zmluvnú pokutu vo výške tak ako ju vyčísľil žalobca v priebehu konania.

16. Síce si žalobca v konaní uplatnil aj nárok na náhradu nákladov spojených s mimosúdny uplatnením pohľadávky vo výške 275,53 eur, ktorý mal predstavovať odmenu advokáta za právne služby pri vypracovaní pokusu o zmier, avšak súdu prvej inštancie nepredložil žiaden doklad o vynaložení/vyplatení týchto nákladov (faktúru, výpis z účtu, príjmový doklad). Keďže je súd oprávnený priznať len náhradu preukázateľne vynaložených nákladov a vynaloženie týchto nákladov nebolo súdu jednoznačne preukázané, súd prvej inštancie ich žalobcovi nepriznal.

17. V ďalšom sa súd prvej inštancie zaoberal nárokom uplatneným žalovaným vzájomnou žalobou. Za preukázané v konaní mal súd prvej inštancie to, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 30. júla 2013. Zmluvu o revolvingovom úvere č. 175230 - 71318 a dňa 9. októbra 2013 Zmluva o revolvingovom úvere č. 179373 - 71318. Obsahom každej tejto zmluvy bol záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti peňažné prostriedky v dohodnutej výške 11 328,- eur do 8 pracovných dní od doručenia jedného podpísaného rovnopisu tejto zmluvy dlžníkom veriteľovi vrátane všetkých jej príloh. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že tieto zmluvy boli spotrebiteľskými zmluvami, keďže napĺňali znaky spotrebiteľskej zmluvy uvedené v ust. § 52 Občianskeho zákonníka. V prípade týmto zmlúv súd prvej inštancie upozornil, že sa jednalo o predtlačené formulárové (typové) zmluvy, pri ktorých spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvňovať ich obsah. Zmluvnými stranami boli žalobca ako veriteľ (dodávateľ), ktorý pri uzatváraní a plnení zmluvy koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti, a žalovaný ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, bola teda spotrebiteľom. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie predmetné zmluvy kvalifikoval ako zakladajúce spotrebiteľské úvery upravené zákonom o spotrebiteľských úveroch, a to napriek tomu, že v zmluvách o úvere je uvedené, že finančné prostriedky sú poskytované dlžníkovi na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti.

18. S prihliadnutím k tomu, že súd prvej inštancie mal dôvodné pochybnosti o skutočnom účele poskytnutia úverov (obsah zmlúv), kedy platí výklad spotrebiteľa priaznivejší, dospel k záveru, že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úvery boli v danom prípade poskytnuté na výkon podnikania alebo povolania, zaťažuje stranu, ktorá takúto skutočnosť tvrdí, teda žalobcu. Keďže účel vyznačený v zmluvách (na účely výkonu podnikateľskej činnosti) súdu prvej inštancie zo strany žalobcu preukázaný nebol, súd vychádzal z toho, že uvedené úvery boli poskytnuté na súkromné účely, (teda na iný účel ako na výkon povolania, zamestnania, podnikania). Súd prvej inštancie rovnako zbral do úvahy vyjadrenia žalovaného, ktorý tvrdil, že si peniaze požičal pre potreby rodiny, školné pre neplnoleté deti.

19. Nakoľko aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne - spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti, súd prvej inštancie za splnenie tejto povinnosti nepovažoval len všeobecný údaj o uzatvorení zmluvy (poskytnutí úveru) na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania a označenie dlžníka IČO-m, pretože tieto údaje vo všeobecnosti podľa súdu prvej inštancie neposkytujú odpoveď na otázku, aké je povolanie odberateľa a aký konkrétny súvis s takýmto povolaním alebo predmetom činnosti odberateľa vôbec uzatvorení príslušnej zmluvy má.

20. Po preskúmaní žalobcom predložených žiadostí o úver (čl. 265,266 spisu), ako aj samotných zmlúv o revolvingovom úvere, súd prvej inštancie skonštatoval, že z nich okrem osobných údajov a skutočností, aké je číslo účtu žalovaného, aký je predmet podnikania žalovaného, aké má IČO, aký je jeho príjem, výdavky a výška úveru s uvedením, že účelom úveru je úver na výkon jeho podnikateľskej činnosti, nevyplývala bližšia špecifikácia účelu poskytnutia úveru, resp. konkrétny súvis poskytnutia úveru s predmetom podnikania žalovaného. Inými slovami, súd prvej inštancie nemal bez ďalšieho za preukázané, že by žalovanému boli peňažné prostriedky poskytnuté skutočne na výkon jeho podnikateľskej činnosti, a preto úverové vzťahy vyplývajúce zo zmlúv o revolvingovom úvere zmluvných strán posudzoval ako záväzky zo spotrebiteľských zmlúv podľa ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia týmto zmlúv, ako aj podľa citovaných ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

21. Za nesporné mal súd prvej inštancie tvrdenie žalovaného, podľa ktorého na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 179373 - 71318 zo dňa 9. októbra 2013, mu žalobca poskytol úver vo výške 5 000,- eur a žalovaný žalobcovi uhradil peňažné prostriedky v celkovej výške 7 326,- eur. V súvislosti s touto zmluvou súd prvej inštancie upozornil, že neobsahuje náležitosti vyžadované v ust. § 9 ods. 2 písm. f/ a j/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch platného a účinného do 30. apríla 2014. Konkrétne táto zmluva podľa súdu prvej inštancie neobsahovala dátum splatnosti úveru, z ktorého by bol nesporne a jednoznačne určiteľný - vypočítateľný dátum splatnosti poslednej splátky, neobsahovala ani údaj o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) a priemernej RPMN. Pre absenciu týchto podstatných údajov v zmluve o spotrebiteľskom úvere súd prvej inštancie dospel k záveru, že predmetný úver posúdil ako bezúročný a bez poplatkov s poukazom na ust. § 11 ods. 1 citovaného zákona.

22. S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie uzavrel, že úver poskytnutý žalobcom žalovanému na základe zmluvy č. 179373 - 71318 zo dňa 9. októbra 2013 vo výške 5 000,- eur, z ktorého doposiaľ zaplatil sumu 7 326,- eur, bol bezúročný a bez poplatkov, a teda plnením žalovaného na túto zmluvu vzniklo žalobcovi bezdôvodné obohatenie, plnením bez právneho dôvodu vo výške 2 326,- eur. Rovnako ako zmluva č. 179373 - 71318 zo dňa 9. októbra 2013 posúdil súd prvej inštancie aj zmluvu č. 175230 - 71318 zo dňa 30. júla 2013, z ktorej žalovaný čerpal úver vo výške 5 000,- eur a zaplatil žalobcovi sumu 7 845,71 eur. Aj tento úver posúdil súd prvej inštancie s poukazom na absenciu náležitostí vyžadovaných v ust. § 9 ods. 2 písm. f/ a j/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch platného a účinného do 30. apríla 2014, ako bezúročný a bez poplatkov, čím vzniklo plnením žalovaného na túto zmluvu žalobcovi bezdôvodné obohatenie, tzn. plnením bez právneho dôvodu, vo výške 2 845,71 eur. Vzájomnú žalobu žalovaného súd prvej inštancie v časti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia posúdil ako dôvodnú a uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 3 063,71 eur titulom bezdôvodného obohatenia.

23. Nakoľko v priebehu konania súd prvej inštancie nezistil dôvody, pre ktoré by mali byť všetky úverové zmluvy neplatné, vzájomnú žalobu v časti určenia, že zmluvy o úvere č. 175230 - 71318 zo dňa 30. júla 2013, č. 179373 - 71318 zo dňa 9. októbra 2013 a č. 231259 - 71318 zo dňa 18. februára 2016 sú neplatné, zamietol.

24. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že dlh žalovaného zo zmluvy 231259 - 71318 sa stal splatným dňa 17. marca 2017, pričom odo dňa 18. marca 2017 bol žalovaný s jeho vrátením v omeškaní. Svoje omeškanie žalovaný v konaní nenamietal. Nakoľko žalobca v rámci uplatneného nároku požadoval aj úrok z omeškania odo dňa 10. októbra 2018, súd prvej inštancie mu nárok z omeškania priznal, a to vo výške 8,0 % zo sumy 6 400,- eur odo dňa 10. októbra 2018 v súlade s ust. § 369 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka s poukazom na ust. § 1 ods. 2 Nariadenia vlády č. 21/2013 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ust. Obchodného zákonníka, podľa ktorého namiesto úrokov z omeškania podľa sadzby určenej podľa ods. 1 môže veriteľ požadovať úroky z omeškania v sadzbe, ktorá sa rovná základnej úrokovej sadzbe Európskej centrálnej banky 1) platnej k prvému dňu omeškania zvýšenej o deväť percentuálnych bodov; takto určená sadzba úrokov z omeškania platí počas celej doby omeškania.

25. S poukazom na žalobcov úspech v konaní v rozsahu 97 % a úspech žalovaného v konaní v rozsahu 3 %, súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 a 2 C. s. p. tak, že žalobcovi ako úspešnejšiemu v spore priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 94 % (97 % - 3 %). V súvislosti s konaním o vzájomnej žalobe žalovaného, kde boli čiastočne úspešné obidve sporové strany (50 % - 50 %), súd prvej inštancie nepriznal žiadnej zo strán sporu nárok na náhradu trov konania o vzájomnej žalobe (ust. § 255 ods. 2 C. s. p.).

26. Na dovolanie žalovaného Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 26. augusta 2020, č. k. 4Cob/62/2020-449, rozsudok Okresného súdu Michalovce zo dňa 21. novembra 2019, č. k. 25Cb/31/2018-358, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Michalovce zo dňa 17. januára 2020, č. k. 25Cb/31/2018-404, v napadnutom výroku I. a V. potvrdil s tým, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

27. Pre preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/, g/ a h/ C. s. p.), odvolací súd skonštatoval, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, pretože odvolacie dôvody nie sú naplnené. K odôvodneniu rozsahu súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol, že v tomto súd prvej inštancie presvedčivo a logicky odpovedal na každý argument vznesený v spore a toto odôvodnenie spĺňa kritéria vyžadované vyššími súdnymi autoritami pre zrozumiteľnosť a presvedčivosť súdneho rozhodnutia. Rozhodnutie súdu prvej inštancie odvolací súd posúdil ako konzistentné, kedy súd prvej inštancie jednoznačnými argumentmi podporil záver, ku ktorému dospel. K záveru o celkovej presvedčivosti rozhodnutia súdu prvej inštancie podľa odvolacieho súdu svedčalo aj to, že premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, na základe ktorých k týmto dospel, sú pre nielen právnickú, ale aj laickú verejnosť prijateľné a racionálne; zároveň aj spravodlivé a presvedčivé. Právne závery boli vyslovené v súlade s vykonanými skutkovými zisteniami, a preto odvolací súd usúdil, že napadnuté rozhodnutie, pokiaľ sa týka rozsahu jeho odôvodnenia je v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nakoľko súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkázal (§ 387 ods. 2 C. s. p.).

28. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd predovšetkým uviedol, čo bolo predmetom odvolacieho konania, a to nárok žalobcu na úhradu pohľadávky 10 097,82 eur s príslušenstvom, ktorá pozostáva z dlžných splátok úveru č. 231259 vo výške 4 600,- eur a kapitalizovanej zmluvnej pokuty vo výške 3 697,82 eur (prvý výrok) a závislý výrok o trovách konania (piaty výrok).

29. Odvolací súd sa v prvom rade zaoberal s otázkou, ktorá bola medzi stranami sporná, konkrétne, či žalovaný vystupoval vo vzťahu k žalobcovi (veriteľovi) ako spotrebiteľ, ktorému Občiansky zákonník a Zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva silnejšiu ochranu v úverových vzťahoch, oproti iným ako spotrebiteľským subjektom. Za rozhodujúcu skutočnosť pri zodpovedaní tejto otázky odvolací súd považoval, že v predmetnej zmluve o úvere č. 231259, podľa ktorej sa žalobca ako veriteľ, zaviazal poskytnúť žalovanému ako dlžníkovi, na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti úver vo výške 3 400,- eur, kedy žalovaný vystupoval ako podnikateľský subjekt a poskytnutý úver mal využiť na účel vyplývajúci/súvisiaci s výkonom jeho podnikateľskej činnosti - nákup vozidla na podnikateľské účely. Uvedené postavenie žalovaného bolo zrejme podľa odvolacieho súdu aj zo žiadosti žalované o úver, ktorá predchádzala uzavretiu zmluvy o úvere a obsahovala v predtlačenom formulári údaje o žiadateľovi - žalovanom ako fyzickej osobe - podnikateľovi, odbore podnikania, dátume začatia podnikania, zápisu v živnostenskom registri, mieste podnikania. Podľa tejto žiadosti žalovaný uviedol viacero údajov týkajúcich sa jeho podnikania, obchodné meno, IČO, odbor podnikania, právnu formu, dátum začiatku podnikania a miesto podnikania. Na doloženie právnej subjektivity uviedol - živnostenský list a v závere žiadosti prehlásil, že žiada o úver na podnikateľské účely a je si vedomý právnych následkov v prípade nepravdivosti tohto prehlásenia, čo potvrdil svojím podpisom. Na základe uvedeného odvolací súd konštatoval správnosť záveru súdu prvej inštancie o tom, že zmluva o úvere č. 231259 uzavretá medzi

žalobcom a žalovaným nemá charakter spotrebiteľského vzťahu, preto sa žalovaný nemôže domáhať bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ani aplikácie ustanovenia Občianskeho zákonníka a Zákona o spotrebiteľských úveroch.

30. S tvrdeniami žalovaného, že predmetnú zmluvu žiadal uzatvoriť ako spotrebiteľ, sa odvolací súd nestotožnil, pretože zmluva v podobe predtlačeneho formulára obsahovala údaje o žiadateľovi ako fyzickej osobe - podnikateľovi (ako v prípade žalovaného) alebo žiadateľovi právnickej osobe, tzn. nie spotrebiteľovi. Uvedenie ďalších údajov ako rodné číslo a dátum narodenia žiadateľa fyzickej osoby - podnikateľa na žiadosti, nebolo podľa názoru odvolacieho súdu možné bez ďalšieho považovať, že ide o fyzickú osobu - spotrebiteľa, keďže v prípade uvedenia takýchto údajov u fyzickej osoby - podnikateľa si žalobca zabezpečuje dostatočnú identifikáciu zmluvných partnerov do budúca, v prípade zániku ich podnikateľskej činnosti, keďže údaj o rodnom čísle slúži ako nezameniteľný identifikátor fyzických osôb.

31. Ďalšia odvolacia argumentácia žalovaného sa týkala toho, že žiadosť o úver neobsahuje údaje zhodné so samotnou zmluvou o úvere, keďže neobsahuje údaj o účele poskytovaného úveru. K tomuto odvolací súd uviedol, že na posúdenie vzťahu strán ako obchodnoprávneho (podnikateľského), riadiaceho sa Obchodným zákonníkom, bola postačujúca samotná zmluva o úvere č. 231259, kde je už účel úveru identifikovaný jednoznačne - nákup auta na podnikateľské účely. Na doplnenie odvolací súd upozornil, že súhlas so znením textu zmluvy o úvere vyhotoveným žalobcom, žalovaný prejavil tým, že ju podpísal. Okrem iného odvolací súd nezistil, že by žalovaný predložený návrh textu zmluvy v konaní namietal alebo rozporoval. Odvolací súd bol toho názoru, že pokiaľ žalovaný s takýmto textom zmluvy nesúhlasil, mal možnosť zmluvu o úvere neuzatvoriť. Pri formovaní svojho právneho názoru odvolací súd označil žalovaného za primerane, dokonca nadpriemerne rozumne zdatného, vysokoškolsky vzdelaného, ktorý vie čítať a písať.

32. V prípade žalovaného sa podľa odvolacieho súdu jedná o odborne zdatnú osobu, ktorá vedela posúdiť samotný text zmluvy o úvere, ako aj následky spojené s uzatvorením takéhoto obchodnoprávneho vzťahu. K uvedenému odvolací súd dospel s poukazom na živnostenské oprávnenie žalovaného, keď mal ako predmet podnikania od 1. augusta 2006 do 25. mája 2017 uvedené aj finančné sprostredkovanie a služby s tým spojené, ďalej aj činnosť organizačných ekonomických, účtovných a finančných poradcov. Po zohľadnení uvedených skutočností odvolací súd nepripúšťal možnosť posudzovať žalovaného ako subjekt, ktorý absolútne nemá skúsenosti vo finančnej a úverovej oblasti, kde jednoznačne spadá aj poskytovanie úverov veriteľmi ako je žalobca. Z uvedených dôvodov si žalovaný musel byť vedomý, aký text úverovej zmluvy podpisuje. Napokon odvolací súd upriamil pozornosť na to, že zo žiadosti o úver, zmluvy o úvere a dokladu o poskytnutí úveru vyplýva, že úver č. 231259 bol poukázaný na žalovaným určený podnikateľský účet č. XXXXXXXXXXXX vedený v Tatra banke, a.s., čo odvolací súd považoval za dôkaz svedčiaci o tom, čo strany pri uzatvorení zmluvy zamýšľali a čo jej uzatvorením sledovali, tzn. správnosti záveru o existencii obchodnoprávneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným založeným zmluvou o úvere č. 231259.

33. Obranu žalovaného spočívajúcu v tom, že poskytnutý úver splácal z iného ako podnikateľského účtu, odvolací súd vyhodnotil ako právne bezvýznamnú. K argumentácii žalovaného, že nezahrnul poskytnutý úver do účtovníctva, odvolací súd uviedol, že je vecou každého podnikateľského subjektu, čo zahrnie a čo nezahrnie do účtovníctva, a ak niektorý zo svojich záväzkov do účtovníctva nezahrnie, neznamená to, že takýto záväzok neexistuje.

34. V rámci svojho odôvodnenia odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie poukázal aj na európsku judikatúru, v zmysle ktorej je potrebné chrániť dobrú vieru dodávateľa pri zmluvnom vzťahu s osobou, ktorá sa domáha priznania statusu spotrebiteľa (rozsudok Súdneho dvora EÚ C-464/01 z 20. januára 2005 vo veci Johann Gruber proti Bay Wa AG). Odvolací súd ďalej poukázal na to, že žalovaný v čase uzatvorenia zmluvy o úvere č. 231259 ako ani v priebehu konania neuvádzal, že je zamestnaný/nezamestnaný alebo poberateľom dôchodku, teda že má zároveň príjem aj z inej ako podnikateľskej činnosti, čo by mohlo u žalobcu vzbudiť pochybnosť, či úver je žalovanému poskytnutý ako podnikateľovi alebo ako spotrebiteľovi. Z tvrdenia žalovaného o tom, že mu neboli v lehote splatnosti

uhrádzané faktúry z jeho podnikateľskej činnosti, v dôsledku čoho nemal dostatočný príjem, nebolo podľa odvolacieho súdu možné dospieť k záveru, že voči žalobcovi vystupoval žalovaný ako nepodnikateľ - spotrebiteľ.

35. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatoval správnosť záveru súdu prvej inštancie o tom, že vzťah medzi žalobcom a žalovaným zo zmluvy o úvere č. 231259 právne posúdil ako obchodnoprávny podľa ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Za účelom vysporiadania sa so žalovaným namietanou absolútnou neplatnosťou zmluvy, odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, ktorý nezistil žiaden dôvod jej absolútnej neplatnosti a posúdil zmluvu tak v zmysle všeobecných ustanovení o platnosti právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka, ako aj podľa ust. § 265 Obchodného zákonníka, ktorý vylučuje ochranu výkonu, ktoré je v rozpore so zásadou poctivého obchodného styku (body 72. až 74. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie).

36. Žalovaný súdu prvej inštancie vytýkal rozpornosť v rámci odôvodnenia jeho rozsudku, keď v prípade zmluvy o úvere č. 231259 na jednej strane z tejto zmluvy priznal žalobcovi nárok 10 097,82 eur s príslušenstvom, a zároveň dospel k záveru, že táto zmluva o úvere je bezúročná a bezpoplatková. Odvolací súd zdôraznil, že z rozsudku súdu prvej inštancie jednoznačne vyplýva, že iba zmluvy o úvere č. 179373 a č. 175230 majú povahu spotrebiteľského úveru, ktorý je bezúročný a bezpoplatkový, pričom zmluva o úvere č. 231259 a nároky z nej vyplývajúce sú v súlade so zmluvným dojednaním strán, ako aj ustanoveniami zákonov, s ktorými závermi sa odvolací súd stotožnil.

37. K námietke žalovaného, že ho žalobca v spore označuje iba ako fyzickú osobu a nie ako podnikateľa, čo podľa žalovaného preukazuje, že ho žalobca považuje za spotrebiteľa, odvolací súd upozornil, že žalobca podal žalobu proti žalovanému ako fyzickej osobe, ktorú správne označil v súlade s § 133 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého fyzická osoba sa v žalobe označuje menom, priezviskom, adresou trvalého pobytu alebo pobytu, dátumom narodenia alebo iným identifikačným údajom. Okrem iného odvolací súd poukázal na skutočnosť, že žalovanému ešte pred podaním žaloby zaniklo živnostenské oprávnenie (ku dňu 25. apríla 2017), preto označenie žalovaného v žalobe odvolací súd uzavrel ako súladné s platnou právnou úpravou.

38. Ako irelevantné považoval odvolací súd, keď žalovaný v rámci odvolacej repliky predložil vo fotokópii prvé strany listín, označených ako zmluva o úvere č. 231483 a č. 238702, kde je uvedený ako veriteľ žalobca, identifikácia dlžníka je zastrená a v ktorých je uvedený účel úveru nákup auta na podnikanie, čo podľa žalovaného malo preukazovať nekalé praktiky žalovaného voči fyzickým osobám spotrebiteľom. Z obsahu týchto listín však podľa odvolacieho súdu nebola možná identifikácia konkrétnych dlžníkov ako fyzických osôb - spotrebiteľov, preto odvolací súd dospel k záveru, že tieto listiny nemajú žiadnu preukaznú hodnotu.

39. Žalovaný v odvolaní ďalej namietal úžernický úrok žalobcu, keďže žalovanému požičal 3 400,- eur a požadoval vrátiť 7 692,- eur, t. j. úrok vo výške 226,23 %. Odvolací súd vychádzal v prvom rade z toho, že vzťah medzi stranami zo zmluvy o úvere č. 231259 nebol vzťahom spotrebiteľským. Doba splatnosti úveru z tejto zmluvy bola 48 mesiacov (4 roky), kde veriteľ poskytol 3 400,- eur a dlžník bol povinný vrátiť 7 692,- eur (160,25 eur x 48), kedy je suma úrokov 4 292,- eur, teda sadzba 126,23 % (4 292,- : 3 400,-), čo predstavuje ročný úrok 31,56 % (126,23 : 4) prevyšujúci najvyššiu prípustnú výšku odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru nad 1 rok do 5 rokov vrátane za 4. štvrtrok 2015 (platné pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené od 16. februára 2016 do 15. mája 2016) o 5,98 % (31,56 % - 25,58 %). Odvolací súd preto nevidel rozumný dôvod na to, aby dospel k záveru, že takýto úrok je neprimeraný, keďže maximálna výška odplaty pre spotrebiteľské úvery v rozhodnom období bola 25,58 %, čo je len o 6 % menej ako dohodnutá úroková sadzba. Preto odvolací súd uzavrel, že takto dohodnutá úroková sadzba medzi podnikateľmi nie je v rozpore s dobrými mravmi.

40. Z obsahu odvolania bol odvolaciemu súdu zrejмый nesúhlas žalovaného s právnymi závermi súdu prvej inštancie, preto považoval za potrebné zdôrazniť, že odlišný názor žalovaného na vec a neodôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie podľa jeho predstáv, nie je dostatočným základom pre

trvania o nepreskúmateľnosti napádaného rozhodnutia a existencie vady v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p. Ako nedôvodné vyhodnotil odvolací súd tvrdenie žalovaného, že rozsudok súdu prvej inštancie neobsahuje zásadné vysvetlenie podstatných dôvodov, čím je naplnený predpoklad pre prípustnosť odvolania z dôvodu nepreskúmateľnosti rozhodnutia v zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

41. Námietku žalovaného v podanom odvolaní týkajúcu sa skutkových záverov súdu prvej inštancie, odvolací súd posúdil ako nemierenú voči výsledkom hodnotenia vykonaných dôkazov zo strany súdu prvej inštancie. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. septembra 2011, sp. zn. 3Cdo/204/2009, v zmysle ktorého: „... dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo (§ 191 ods. 1 C. s. p.)“.

42. Záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie 10 097,82 eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 6 400,- eur od 10. októbra 2018 do zaplatenia, vyhodnotil odvolací súd ako správny a stotožnil sa s ním. Na doplnenie odvolací súd uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je právom na úspech v súdnom konaní (občianskoprávnom spore).

43. Odvolací súd preto uzavrel, že súd prvej inštancie vo veci dostatočne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil a vo veci rozhodol správne, keď zaviazal žalovaného na úhradu peňažnej pohľadávky 10 097,82 eur (6 400,- eur + 3 697,82 eur / zmluvná pokuta vo výške 0,1 % denne zo sumy 160,25 eur od 29. marca 2016 do 11. apríla 2016 vo výške 2,08 eur, zo sumy 160,25 eur od 29. mája 2016 do 7. júna 2016 vo výške 1,44 eur, zo sumy 160,25 eur od 29. júna 2016 do 13. júla 2016 vo výške 2,24 eur, zo sumy 160,25 eur od 29. júla 2016 do 18. augusta 2016 vo výške 3,21 eur, zo sumy 160,25 eur od 29. augusta 2016 do 31. augusta 2016 vo výške 0,32 eur, zo sumy 160,25 eur od 29. septembra 2016 do 12. októbra 2016 vo výške 2,08 eur, zo sumy 160,25 eur od 29. októbra 2016 do 24. novembra 2016 vo výške 4,17 eur, zo sumy 10,- eur od 29. novembra 2016 do 11. januára 2017 vo výške 0,43 eur, zo sumy 150,25 eur od 29. novembra 2016 do 9. októbra 2018 vo výške 102,02 eur, zo sumy 160,25 eur od 29. decembra 2016 do 9. októbra 2018 vo výške 104,- eur, zo sumy 160,25 eur od 29. januára 2017 do 9. októbra 2018 vo výške 99,03 eur, zo sumy 160,25 eur od 28. februára 2017 do 9. októbra 2018 vo výške 94,23 eur, zo sumy 5 769,- eur od 19. marca 2017 do 9. októbra 2018 vo výške 3 282,56 eur) s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 6 400,- eur od 10. októbra 2018 do zaplatenia, tak ako to požadoval žalobca, keďže žalovaný sa dostal s úhradou dlhu do omeškania dňa 20. marca 2017, čo žalovaný ani nerozporoval.

44. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom prvom výroku ako vecne správny (§ 387 ods. 1 C. s. p.). Rovnako potvrdil ako vecne správny výrok rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania a žalobe žalobcu (piaty výrok), ktorým súd prvej inštancie priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania podľa pomeru úspechu, a to v rozsahu 94 %.

45. V súvislosti s výrokom V. rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd ozrejmil, že žalobou uplatnil žalobca proti žalovanému nárok na zaplatenie sumy 10 373,35 eur (6 400,- eur + 3 697,82 eur + 275,53 eur), pričom súd prvej inštancie rozsudkom priznal žalobcovi sumu vo výške 10 097,82 eur a v časti 275,53 eur žalobu zamietol. Keďže úspech žalobcu v konaní o jeho žalobe predstavoval 97 % a úspech žalovaného 3 %, žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 94 %. Odvolací súd preto skonštatoval, že súd prvej inštancie napadnutým piatym výrokom rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 2 C. s. p.

46. O trovách tohto odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobcovi, ktorý bol v tomto odvolacom konaní úspešný priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania, ktoré je povinný nahradiť neúspešný žalovaný. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil tým, že mu súd nesprávnym procesným

postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (ust. § 420 písm. f/ C. s. p.) a jedná sa o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.).

47. Podané dovolanie žalovaný odôvodnil tým, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je nesprávny a protiprávny z dôvodu, že odvolací súd prvej inštancie posúdil úverovú zmluvu ako zmluvu, ktorá nemá povahu spotrebiteľského úveru, a to napriek tomu, že sa jednalo o formulárovú zmluvu, ktorú žalobca používa na poskytovanie spotrebiteľských úverov spotrebiteľom a žalovaný nemal možnosť meniť ani inak ovplyvniť obsah takej zmluvy.

48. Konanie žalobcu, ktorý v ustanoveniach formulárových zmlúv uvádza dlžníka ako podnikateľa, ktorý preberá úver na účely svojej podnikateľskej činnosti, považuje dovolateľ za využívanie nekalej obchodnej praktiky voči spotrebiteľom (§ 7 ods. 2 písm. a/ a b/ zákona o ochrane spotrebiteľa). V dôsledku takéhoto konania žalobcu sú potom podľa dovolateľa spotrebiteľa formálne zbavený svojich práv vyplývajúcich z predpisov o ochrane spotrebiteľov. Rovnako ako v konaní pred všeobecnými súdmi žalovaný trval na absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere, na základe ktorej žalobca uplatnil svoj nárok v tomto súdnom konaní.

49. Ďalšie argumentácia dovolateľa sa týkala toho, že žalobca spracoval Zmluvu o úvere č. 231259 - 71318 v rozpore so Žiadosťou o úver č. 00002312543, ktorú žalobca priložil k žalobnému návrhu. Keďže zmluva nebola doručená žalovanému pred jej podpisom k preštudovaniu a žalovaný nepredpokladal, že žalobca do ním spracovanej zmluvy zahrnie údaje, ktoré v žiadosti neboli uvedené (označené). Konkrétne sa malo jednať o neuvedenie účelu čerpania úveru a neuvedenie bližšej špecifikácie účelu čerpania úveru (Žiadosť o úver bod V. Údaje o požadovanom úvere). Dovolateľ trvá na tom, že si žalobca pri spracovaní Zmluvy o úvere č. 231259 - 71318 svojvoľne dopísal účel úveru (B - Prevádzkové náklady: nákup auta). Na podporu svojej argumentácie dovolateľ poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23. januára 2019, sp. zn. 3Cdo/188/2018 a rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 19. marca 2015, sp. zn. 21Co/72/2014.

50. V rámci dovolania žalovaný namietol, že v čase poskytnutia úveru zo strany žalobcu žalovanému bola podľa NBS priemerná úroková sadzba z porovnateľných úverov (od 1 do 5 rokov) poskytnutých nebankovými spoločnosťami za obdobie 02/16 vo výške 3,61 %, avšak žalobca si za poskytnutú istinu úveru vo výške 3 400,- eur žiadal odplatu vo výške 4 292,- eur, tzn. celkovo vrátiť sumu 7 692,- eur (48 splátok 160,28 eur). Inými slovami, odplata za poskytnutie úveru vo výške 4 292,- eur vo vzťahu k istine úveru (3 400,- eur) predstavuje úrok až vo výške 126,23 %.

51. V závere sa dovolateľ pozastavil nad tým, že konajúce súdy posúdili odlišne zmluvu č. 231259 ako obchodnoprávnú a zmluvy č 175230 - 71318 a č. 179373 - 71318 ako spotrebiteľské, a to napriek tomu, že všetky tri zmluvy boli vyhotovené s rovnakými textami.

52. Nakoľko mal dovolateľ za preukázané naplnenie dovolacích dôvodov podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p. a ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

53. K dovolaniu žalobcu sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadril žalobca, ktorý z obsahu dovolania nezistil výhradu žalovaného voči procesnému postupu konajúcich súdov v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p. Podstatu dovolania podľa žalobcu tvorí nesúhlas žalovaného s rozhodnutiami všeobecných súdov ako takých, konkrétne hodnotenie rozhodovacej činnosti, ktoré však nepredstavuje procesný postup, ktorým by žalovanému znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

54. V súvislosti s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23. januára 2019, sp. zn. 3Cdo/188/2018, žalobca upozornil, že na toto rozhodnutie už dovolateľ poukázal tak v konaní pred

súdom prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní. Keďže v uvedenom zrušujúcom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR bol ako dôvod zrušenia napadnutých rozhodnutí súdov nižšej inštancie uvedený absolútna neplatnosť zmlúv, žalobca bol toho názoru, že sa s otázkou absolútnej neplatnosti konajúce súdy vysporiadali. Za naplnený žalobca nepovažoval ani dovolací dôvod v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.

55. S argumentáciou dovolateľa týkajúcou sa absolútnej neplatnosti zmluvy č. 231259 žalobca nestotožnil. Stanovisko Ministerstva spravodlivosti SR predkladané žalovaným sa vzťahuje na spotrebiteľské zmluvy uzavreté v inom časovom období, a teda nemá vplyv na jednoznačne závery vyslovené, či už súdom prvej inštancie alebo odvolacím súdom v napadnutých rozhodnutiach.

56. Podľa názoru žalobcu je dovolanie žalovaného postavené na tom, že síce si žalovaný zobral úver na financovanie svojho podnikania, ale ukončením svojej podnikateľskej činnosti sa mal stať spotrebiteľom, na podporu ktorej úvahy uviedol, že v žiadosti o úver je okrem IČO uvedené aj jeho rodné číslo. Žalobca však upozornil, že záväzky podnikateľa v prípade jeho zániku bez právneho nástupcu prechádzajú na neho ako fyzickú osobu. V závere žalobca navrhol dovolanie žalovaného odmietnuť z dôvodu neprípustnosti, keďže nepreukázal existenciu ním tvrdených dovolacích dôvodov.

57. K vyjadreniu žalobcu mal potrebu sa ešte vyjadriť dovolateľ, ktorý zotrval na svojej argumentácii uvedenej v dovolaní a pozornosť upriamil na dôkazy, o ktoré bolo dovolanie doplnené, pretože tieto dôkazy neboli v predošlých konaniach akceptované. Z vyjadrenia žalobcu podľa dovolateľa nevypláva žiadna protiargumentácia voči týmto dôkazom, pričom bez povšimnutia žalobcu zostalo aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23. januára 2019, sp. zn. 3Cdo/188/2018.

58. Dovolateľ kládol dôraz na to, že pre žalobcu je každý spotrebiteľ, ktorý vlastní IČO a žiada o poskytnutie úveru, podnikateľom. V tejto súvislosti dovolateľ apeloval na konštatovanie v stanovisku Ministerstva spravodlivosti SR k poskytovaniu podnikateľských úverov spoločnosťou PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. zo dňa 23. septembra 2016, v ktorého vyplýva, že: „spoločnosť využíva finančnú situáciu spotrebiteľov tým, že pri poskytovaní úveru nezisťuje, za akým účelom má byť úver poskytovaný a poskytuje úvery na základe predložených živnostenských oprávnení, pričom neinformuje o podmienkach poskytnutia úveru, ani o možných následkoch, ktoré vyplývajú z poskytnutia úveru fyzickej osobe a z poskytnutia úveru podnikateľskému subjektu. V tomto prípade sa jedná o zákonom zakázanú obchodnú praktiku, ktorá odníma spotrebiteľovi jeho zákonnú ochranu.“

59. Za nedostatočne odôvodnené dovolateľ považoval tak rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj rozhodnutie odvolacieho súdu, keď z troch zmlúv o úvere žalobcu uzatvorených podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka s rovnakým predmetom, posúdili dve zmluvy o úvere (č. 175230 - 71318 a č. 179373 - 71318) ako spotrebiteľské, a tretiu zmluvu č. 231259 - 71318 ako podnikateľskú. Dovolateľ má za to, že sa súd prvej inštancie ani odvolací súd nevyjadрили k chybám a nedostatkom v napadnutej žiadosti o úver č. 00002312543 ako podkladu pre spracovanie zmluvy o úvere č. 231259 - 71318 zo strany žalobcu.

60. Ďalej dovolateľ poukázal na to, že súd prvej inštancie vo svojom rozsudku chybné uviedol, že mal v predmete podnikania aj poskytovanie úverov. V predmete podnikania mal žalovaný finančné sprostredkovanie, ktoré podľa dovolateľa nie je možné zamieňať s poskytovaním úverov, ktoré má vo svojom predmete podnikania žalobca.

61. Žiadna zmluva o úvere by nemala podľa názoru dovolateľa odporovať dobrým mravom, a to bez ohľadu na to, či je spracovaná podľa Obchodného zákonníka alebo spotrebiteľského zákona. Viac ako 100 %-tné navýšenie za požičanú istinu, považuje dovolateľ z odporujúce normálnym obchodným, či spotrebiteľským vzťahom, ktoré smeruje k úzere a zneužitiu finančnej situácie poctivých podnikateľov, či spotrebiteľov.

62. Dovolateľ rovnako zotrval na tom, že sa všeobecné súdy nevysporiadali s uznesením Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky zo dňa 23. januára 2019, sp. zn. 3Cdo/188/2018. Vo svojom vyjadrení k vyjadreniu dovolateľa žalobca v celom rozsahu zotrval a argumentácii použitej vo vyjadrení k dovolaniu žalovaného s tým, že žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal ním tvrdené dovolacie dôvody.

63. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj ako „dovolací súd“) [ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. zn. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný v súlade s ust. § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (ust. § 447 písm. c/ C. s. p.) s tým, že dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 C. s. p.

64. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

65. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou, ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia, ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Ako už Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval vo viacerých skorších rozhodnutiach (por. napr. sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/92/2012), dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Tejto mimoriadnej povahe dovolanie zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti.

66. Podľa ust. § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017).

67. V zmysle ust. § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo, ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v ust. § 420 písm. a/ až f/ C. s. p.: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

68. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa ust. § 420 C. s. p., je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 C. s. p., dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo, alebo nedošlo.

69. Podľa ust. § 431 ods. 1, 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa ust. § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

70. Zo samej podstaty dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku vyplýva, že právnu úpravu, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých možno na podklade dovolania výnimočne prelomiť záväznosť a nezmeniteľnosť rozhodnutia súdu predstavujúceho už *res iudicata*, nemožno interpretovať rozširujúco. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch.

71. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania v rozhodovanom spore dovolací súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, ako má dovolateľ svoje dovolanie odôvodniť.

72. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (ust. § 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj ust. § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ust. § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (ust. § 420 C. s. p. v spojení s ust. § 431 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

73. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z ust. § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

74. Z obsahu dovolania je zřejmé, že dovolateľ napadol rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie z dôvodu, že súdy úverovú zmluvu č. 231259 -71318 neposúdili ako spotrebiteľskú zmluvu, na základe čoho považoval dovolateľ rozsudok odvolacieho súdu ako nesprávny a protiprávny. Nedostatočné odôvodnenie dovolateľ videl v tom, že konajúce súdy posúdili dve zmluvy o úvere (č. 175230 - 71318 a č. 179373 -71318) ako spotrebiteľské, a tretiu zmluvu č. 231259 - 71318 ako podnikateľskú. Dovolateľ mal za to, že využívanie nekalej obchodnej praktiky žalobcom voči spotrebiteľom (§ 7 ods. 2 písm. a/, b/ zákona o ochrane spotrebiteľa) malo za následok absolútnu neplatnosť zmluvy o úvere č. 231259 - 71318. Rovnako dovolateľ namietal, že žalobca pri spracovaní zmluvy o úvere svojvoľne dopísal účel úveru súvisiaci s výkonom jeho podnikateľskej činnosti (nákup auta), aj keď v žiadosti o úver takýto údaj absentoval. V tejto súvislosti dovolateľ poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23. januára 2019, sp. zn. 3Cdo/188/2018, s ktorým sa všeobecné súdy podľa neho nevysporiadali a rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 19. marca 2015, sp. zn. 21Co/72/2014. Ďalej bolo z obsahu dovolania zřejmé, že dovolateľ namietol neprimeranú výšku odplaty za poskytnutie úveru vo výške 4 292,- eur vo vzťahu k istine úveru (3 400,- eur), tzn. úrok až vo výške 126,23 %.

75. K dovolateľom namietanej protiprávnosti a nesprávnosti záveru o obchodnoprávnej povahe úverovej zmluvy č. 231259 - 71318, dovolací súd uvádza, že súd prvej inštancie vo svojom rozsudku tento svoj názor odôvodnil tým, že zmluva má všetky náležitosti predpokladané ustanovenia § 467 a nasl. Obchodného zákonníka, a rovnako z viacerých ustanovení zmluvy o úvere vyplývala skutočnosť, že zmluvné strany sa dohodli na poskytnutí finančných prostriedkov žalovaného na účely podnikania, konkrétne na prevádzkové náklady - kúpu auta. Uvedená skutočnosť vyplývala súdu prvej inštancie aj zo žiadosti o úver, kde je viditeľne uvedené (tučným písmom) prehlásenie žiadateľa, že úver je poskytovaný

na podnikateľské účely. Z predložených dôkazov súd prvej inštancie nemal pochybnosť, že žalovaný si musel byť, resp. bol si vedomý, že finančné prostriedky na základe tejto zmluvy, sú mu poskytované na podnikateľské účely, čo potvrdili svojim podpisom. Tvrdenie žalovaného o potrebe finančných prostriedkov na súkromné účely v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázal. Súd prvej inštancie mal za neuveriteľné tvrdenie žalovaného, ako vysokoškolsky vzdelaného človeka, pri ktorom sa predpokladá, že si pred podpisom zmluvy prečítal aspoň jej podstatné časti, že finančné prostriedky sú mu poskytnuté na podnikateľské účely a zmluvu podpísal s vedomím, že ju podpisuje ako spotrebiteľ. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že podpísaním zmluvy o úvere žalovaný prejavil súhlas aj s tým, že sa zaväzuje zaplatiť veriteľovi za poskytnutie úveru odmenu, ktorá predstavuje úroky za poskytnutie úveru, vo výške 89,42 eur mesačne. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na to, že v súkromnom práve platí princíp zmluvnej voľnosti, ktorý umožňuje stranám upraviť si vzájomné pomery tak, aby to čo najlepšie vyhovovalo ich potrebám a záujmom.

76. K argumentácii žalovaného ohľadom absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere z dôvodu nečestného, zavádzajúceho a úžernického konania žalobcu, súd prvej inštancie upozornil na skutočnosť, že uzavretie nevyváženej zmluvy, napr. dohodnutím neprimeranej odplaty za poskytnuté plnenie alebo dohodnutím neprimerane krátkej doby na poskytnutie plnenia, či dohodnutie vysokých sankcií pre nesplnenie vedľajších zmluvných povinností, nie je v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ sa uzavretie takejto zmluvy neuskutočnilo za okolností ovplyvňujúcich slobodu vôle ukráteného subjektu. Právne úkony s jednostranne nevýhodnými podmienkami nie sú v zmysle platnej právnej v rozpore s dobrými mravmi, teda postihované absolútnou neplatnosťou v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, ale postihuje ich inými následkami. Zmluvné úroky, zmluvnú odmenu alebo zmluvnú pokutu, výrazne presahujúcu ich obvyklú výšku, súd prvej inštancie nevyhodnotil za priečiace sa dobrým mravom. Rozpor s dobrými mravmi súd prvej inštancie skôr videl v zneužití stavu, situácie, nevedomosti alebo nespôsobilosti zmluvného partnera na uzavretie zmluvy s takými podmienkami, na ktoré by inak (nebyť svojho handicapu) zmluvný partner nebol pristúpil.

77. K tomuto súd prvej inštancie uviedol, že zmluva obsahujúca nevyvážené podmienky v zmysle neekvivalencie plnení nie je v rozpore s dobrými mravmi, a teda nie je sankcionovaná neplatnosťou v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Dojednanie neprimerane vysokej, či nízkej odplaty sa zmluvné plnenie nie je podľa názoru súdu prvej inštancie v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Za odporujúce zásadám poctivého obchodného styku súd prvej inštancie považoval skôr zneužitie určitého handicapu alebo zlej vyjednávacej pozície protistrany na uzavretie zmluvy za podmienok, na ktoré by inak nepristúpil.

78. Súd prvej inštancie nemal v konaní za preukázané, že by konanie žalobcu bolo zavádzajúce, zakrývajúce skutočnú podstatu úverovej zmluvy alebo úžernické, prípadne, že by žalobca donútil žalovaného podpísať zmluvu o úvere za podmienok v nej uvedených. Nakoľko žalovaný pred podpisom zmluvy vedel, že úver s poskytuje na účely jeho podnikania, aká výška úveru sa poskytuje, aká je výška mesačných splátok, aká je výške odplaty za poskytnutie úveru a za týchto podmienok túto zmluvu podpísal, súd prvej inštancie mal za to, že sa v danom prípade uzavretia zmluvy aplikoval princíp zmluvnej voľnosti v súkromnoprávných vzťahoch.

79. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie vzťah medzi žalobcom a žalovaným posúdil ako obchodnoprávny, na ktorý sa nevzťahujú ustanovenia o spotrebiteľských úveroch, a v priebehu konania nebolo preukázané také konanie žalobcu, ktoré by bolo v rozpore s dobrými mravmi, resp. poctivým obchodným stykom súd prvej inštancie žalobe v príslušnej časti (istiny vo výške 6 400,- eur spolu so zmluvnou pokutou) vyhovel.

80. V prípade zmlúv o revolvingovom úvere č. 175230 - 71318 zo dňa 30. júla 2013 a č. 179373 - 71318 zo dňa 9. októbra 2013, súd prvej inštancie tieto posúdil ako spotrebiteľské. Uvedený záver súd prvej inštancie odôvodnil s poukazom na dôvodné pochybnosti o skutočnom účele poskytnutia úverov. Keďže pri pochybnostiach o obsahu zmlúv platí výklad pre spotrebiteľa priaznivejší, súd prvej inštancie dospel k záveru, že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úvery boli v danom prípade poskytnuté na

výkon podnikania alebo povolania (nespotrebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne - spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti), zaťažuje toho, kto takúto skutočnosť tvrdí, tzn. dodávateľ (veriteľa - žalobca). Keďže účel vyznačený v zmluvách (na účely výkonu podnikateľskej činnosti) súdu prvej inštancie preukázaný nebol, súd vychádzal z toho, že uvedené úvery boli poskytnuté na súkromné účely, (teda na iný účel ako na výkon povolania, zamestnania, podnikania). Zo žiadostí o úver ako ani zo samotných zmlúv o revolvingovom úvere uvedením účelu úveru - na výkon jeho podnikateľskej činnosti, súdu prvej inštancie nevyplývala bližšie špecifikácia účelu poskytnutia úveru, resp. konkrétny súvis poskytnutia úveru s predmetom podnikania žalovaného. Na základe vyššie uvedených skutočností súd prvej inštancie kvalifikoval úverový vzťah zmluvných strán založený zmluvami o revolvingovom úvere č. 175230 - 71318 zo dňa 30. júla 2013 a č. 179373 - 71318 zo dňa 9. októbra 2013 ako záväzky zo spotrebiteľských zmlúv podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ako aj podľa citovaných ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z.

81. Za potrebné považuje dovolací súd poukázať aj na odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. potvrdil.

82. Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu podľa dovolacieho súdu vyplýva, že účelom poskytnutia úveru zmluvou o úvere č. 231259, bol výkon podnikateľskej činnosti žalovaného. Odvolací súd vychádzal z toho, že žalovaný vystupoval ako podnikateľský subjekt a poskytnutý úver mal využiť na účel vyplývajúci/súvisiaci s výkonom jeho podnikateľskej činnosti - nákup vozidla na podnikateľské účely. Postavenie žalovaného bolo zrejme aj zo žiadosti žalovaného o úver, ktorá predchádzala uzavretiu zmluvy o úvere, a obsahovala v predtlačenom formulári údaje o žiadateľovi - žalovanom ako fyzickej osobe - podnikateľovi, odbore podnikania, dátume začatia podnikania, zápisu v živnostenskom registri, mieste podnikania, obchodné meno, IČO, odbor podnikania, právnu formu, dátum začiatku podnikania a miesto podnikania. Na doloženie právnej subjektivity uviedol živnostenský list a v závere žiadosti prehlásil, že žiada o úver na podnikateľské účely a je si vedomý právnych následkov v prípade nepravdivosti tohto prehlásenia, čo potvrdil svojím podpisom. S ohľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd skonštatoval správnosť záveru súdu prvej inštancie o tom, že zmluva o úvere č. 231259 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným nemá charakter spotrebiteľského vzťahu a žalovaný sa nemôže domáhať jej bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ani aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka a Zákona o spotrebiteľských úveroch.

83. Odvolací súd sa v napadnutom rozsudku špeciálne zaoberal námietkou žalovaného, podľa ktorej žiadosť o úver neobsahuje údaje zhodné so samotnou zmluvou o úvere, keďže neobsahuje údaj o účele poskytovaného úveru. K uvedenému odvolací súd uviedol, že na posúdenie vzťahu strán ako obchodnoprávneho (podnikateľského), riadiaceho sa Obchodným zákonníkom, postačuje samotná zmluva o úvere č. 231259, kde je už účel úveru identifikovaný jednoznačne - nákup auta na podnikateľské účely. So znením textu zmluvy o úvere, tak ako bola vyhotovená žalobcom, žalovaný prejavil súhlas tým, že ju podpísal. Žalovaný v spore ani netvrdil, že predložený návrh textu namietal, resp. rozporoval. Odvolací súd zdôraznil, že ak žalovaný s takýmto textom zmluvy nesúhlasil, mal možnosť zmluvu o úvere neuzatvoriť. Odvolací súd pritom považuje žalovaného za primerane, dokonca nadpriemerne rozumne (vysokoškolsky vzdelaného) aj odborne zdatného, ktorý vedel posúdiť samotný text zmluvy o úvere, ako aj následky spojené s uzatvorením takéhoto obchodnoprávneho vzťahu, a to práve s poukazom na to, že z jeho živnostenského oprávnenia vyplýva, že ako predmet podnikania od 1. augusta 2006 do 25. mája 2017 mal uvedené aj finančné sprostredkovanie a služby s tým spojené, ďalej aj činnosť organizačných, ekonomických, účtovných a finančných poradcov, takže na neho nie je možné prihliadať ako na subjekt, ktorý absolútne nemá skúsenosti vo finančnej a úverovej oblasti, kde jednoznačne spadá aj poskytovanie úverov veriteľmi ako je žalobca. Preto odvolací súd konštatoval, že si musel byť vedomý, aký text úverovej zmluvy podpisuje. Na podporu záveru o obchodnom charaktere zmluvy o úvere odvolací súd poukázal na skutočnosti, že zo žiadosti o úver, zmluvy o úvere, dokladu o poskytnutí úveru vyplýva, že úver č. 231259 bol poukázaný na žalovaným určený podnikateľský účet č. XXXXXXXXXXXX vedený v Tatra banke, a.s.

84. Zhodne so súdom prvej inštancie aj odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný svoje tvrdenie o úmysle finančné prostriedky použiť na osobnú spotrebu ako spotrebiteľa žiadnym spôsobom nepreukázal. Keďže okrem svojej výpovede žalovaný dôkaz o tom, že uzatvoril úverovú zmluvu ako spotrebiteľ, nepredložil, odvolací súd bol toho názoru, že súd prvej inštancie nemohol dospieť k inému záveru, než ktorý bol prejavovaný v písomnej zmluve podpísanej samotným žalovaným. Rovnako odvolací súd upozornil, že nie je dôležité, na aký účel v skutočnosti dlžník peniaze použil (teda či na súkromný účel), ale rozhodujúce je to, na aký účel bol úver poskytnutý a či dlžník uzatváral úverovú zmluvu ako podnikateľ. Preto postup súdu prvej inštancie, ktorým nevyhovelo návrhu žalovaného na vykonanie dôkazu, aby žalobca preukázal skutočné použitie poskytnutých peňažných prostriedkov zo zmluvy o úvere č. 231259 žalovaný na podnikateľské účely (nákup auta), odvolací súd vyhodnotil ako správny.

85. V súvislosti so žalovaným vytýkaným úžerníckym úrokom odvolací súd poukázal na skutočnosť, že zmluva o úvere č. 231259 bola uzavretá s dobou splatnosti 48 mesiacov (4 roky), kde veriteľ poskytol 3 400,- eur a dlžník bol povinný vrátiť 7 692,- eur (160,25 eur x 48). Výška sumy úrokov 4 292,- eur, teda sadzba 126,23 % (4 292,- : 3 400,- eur) predstavovala ročný úrok 31,56 % (126,23 : 4), ktorá síce prevyšoval najvyššiu prípustnú výšku odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru nad 1 rok do 5 rokov vrátane za 4. štvrtrok 2015 (platné pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené od 16. februára 2016 do 15. mája 2016), ale len o 5,98 % (31,56 % - 25,58 %). Vzhľadom na uvedené nedospel k záveru, že takýto úrok je neprimeraný, keďže maximálna výška odplaty pre spotrebiteľské úvery v rozhodnom období bola 25,58 %, čo bolo len o 6 % menej ako dohodnutá úroková sadzba v zmysle zmluvy o úvere. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd uzavrel, že takto dohodnutá úroková sadzba medzi podnikateľmi nie je v rozpore s dobrými mravmi.

86. Vychádzajúc z napadnutých rozhodnutí súdov oboch inštancií má dovolací súd za to, že námietka dovolateľa spočívajúca v tom, že konajúce súdy úverovú zmluvu č. 231259 - 71318 nesprávne posúdili ako obchodnoprávnu (podnikateľského charakteru), je nedôvodná. Konajúce súdy jasne uviedli, prečo konštatovali obchodnoprávnu povahu úverovej zmluvy č. 231259 -71318, a to predovšetkým s ohľadom na skutočnosť, že v zmluve bol jednoznačne uvedený účel úveru identifikovaný ako nákup auta na podnikateľské účely. V prípade opačných tvrdení žalovaného v priebehu konania, či už pred súdom prvej inštancie alebo odvolacím súdom konajúce súdy konštatovali neunesenia dôkazného bremena žalovaným.

87. Podľa ust. § 149 C. s. p., prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

88. Podľa ust. § 435 C. s. p., v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

89. Dovolací súd z obsahu súdneho spisu, ako aj z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu zistil, že žalovaný až s odvolacou replikou vo fotokópii predložil prvé strany listín, označených ako zmluva o úvere č. 231483 a č. 238702, kde je uvedený ako veriteľ žalobca, identifikácia dlžníka je zastrená a v ktorých je uvedený účel úveru nákup auta na podnikanie, čo podľa žalovaného preukazuje nekalé praktiky žalovaného voči fyzickým osobám spotrebiteľom. S uvedenými listinami sa odvolací súd vysporiadal tak, že nakoľko z obsahu týchto listín nie je možná identifikácia konkrétnych dlžníkov ako fyzických osôb - spotrebiteľov, listiny nemali žiadnu preukaznú hodnotu.

90. K dôkazu, ktoré žalovaný predložil spolu s podaným dovolaním, konkrétne zmluvy o úvere (č. I. 541 - 597 spisu) dovolací súd uvádza, že sa jedná o novoty podľa ust. § 435 C. s. p., ktoré v dovolaní nemožno uplatňovať, z ktorého dôvodu na túto argumentáciu dovolací súd neprihliadal.

91. Dovolateľ tvrdené nedostatočné odôvodnenie napadnutých rozsudkov súdov oboch inštancií v prípade odlišného posúdenia troch podľa dovolateľa zhodných zmlúv o úvere (dve zmluvy o úvere č.

175230 - 71318 a č. 179373 - 71318 ako spotrebiteľské a tretia zmluva č. 231259 - 71318 ako podnikateľská), dovolací súd nepovažoval za opodstatnené. Ako už bolo uvedené vyššie zmluva o úvere č. 231259 - 71318 obsahovala jednoznačný účel úveru identifikovaný ako nákup auta na podnikateľské účely, preto ju konajúce súdy aj s prihliadnutím na ďalšie okolnosti daného prípadu posúdili ako podnikateľskú. Odlišná situácia bola v prípade zmlúv o úvere č. 175230 - 71318 a č. 179373 - 71318, z ktorých síce vyplýva, že úvery boli poskytnuté na výkon podnikania alebo povolania, avšak v týchto zmluvách nebola uvedená bližšia špecifikácia účelu poskytnutia úveru, resp. konkrétny súvis poskytnutia úveru s predmetom podnikania žalovaného. Keďže mal súd prvej inštancie v tejto otázke (poskytnutia podnikateľského úveru) pochybnosti, bolo povinnosťou žalobcu, aby nespotrebitel'ský charakter zmluvy preukázal bezpečne, tzn. spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Nakoľko tento podnikateľský účel vyznačený v zmluvách súdu prvej inštancie preukázaný nebol, súd vychádzal z toho, že uvedené úvery boli poskytnuté na súkromné účely, tzn. jednalo sa o spotrebiteľské úvery.

92. S prihliadnutím ku skutočnosti, že konajúce súdy dospeli k rovnakému záveru o obchodnoprávnej povahe záväzkového vzťahu založeného zmluvou o úvere č. 231259 - 71318, dovolací súd nevidí rozumný dôvod, aby sa zaoberali námietkou žalovaného, v zmysle ktorej žalobca využíval nekalú obchodnú prax voči spotrebiteľom (§ 7 ods. 2 písm. a/, b/ zákona o ochrane spotrebiteľa), čo malo mať za následok absolútnu neplatnosť zmluvy o úvere č. 231259 - 71318.

93. S otázkou absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere č. 231259- 71318 sa podľa názoru dovolacieho súdu súdy nižšej inštancie náležite vysporiadali (viď body 76. - 79. vyššie). Nedostatočnosť odôvodnenia napadnutých rozsudkov súdov oboch inštancií v súvislosti s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23. januára 2019, sp. zn. 3Cdo/188/2018, dovolací súd rovnako nezistil.

94. Zo zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23. januára 2019, sp. zn. 3Cdo/188/2018, vyplýva: „Právny záver, že úverová zmluva nie je spotrebiteľská zmluva a že ňou nebol založený spotrebiteľský vzťah, nezabavoval však súdy - vzhľadom na petiu podanej žaloby - povinnosti posúdiť (a v odôvodnení rozsudkov vyjadriť a dostatočne zreteľne a presvedčivo vysvetliť výsledok posúdenia) platnosť úverovej zmluvy z hľadiska možnej existencie tých dôvodov, s ktorými právny poriadok vo všeobecnosti spája neplatnosť zmluvy. ... mali podať vysvetlenie, akými úvahami sa riadili a k akým záverom dospeli pri riešení otázky, či (ne)zakladá jej absolútnu neplatnosť [nie v zmysle osobitných zákonných ustanovení o spotrebiteľských zmluvách a spotrebiteľských úveroch, ale z hľadiska všeobecnými ustanoveniami vyžadovaného súladu so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka) alebo dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka)] konanie žalovaného, ktoré žalobca opisoval ako agresívne, nečestné, zavádzajúce, zakrývajúce skutočnú podstatu úverovej zmluvy a tiež úžernícke (mediálnym napríklad aj z hľadiska pomeru medzi výškou úveru, ktorý bol žalobcovi poskytnutý, a výškou odmeny za poskytnutie úveru). ...Absencia náležitého vysvetlenia, ktoré mali súdy podať v tak významných otázkach, opodstatňuje v danom prípade výnimočné uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016 a vedie dovolací súd k záveru, že žalobcovi bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.“. Z uvedeného je zrejmé, že Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil nedostatočnosť odôvodnenia rozsudkov súdov oboch inštancií, pretože sa nezaoberali existenciou dôvodov zakladajúcich absolútnu neplatnosť zmluvy, posúdenej ako obchodnoprávnej (nie spotrebiteľskej) v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka alebo § 3 Občianskeho zákonníka.

95. Dovolací súd však upozorňuje, že k žalovaným namietanej procesnej vade zmätocnosti zo strany konajúcich súdov nedošlo, pretože nebol daný dôvod na to, aby sa súdy s uvedeným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky špeciálne vysporiadali, keď postupovali a rozhodli v súlade s v ňom vysloveným právnym názorom. Len skutočnosť, že sa súdy v odôvodneniach svojich rozhodnutí s uvedeným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky výslovne nezaoberali, podľa názoru dovolacieho súdu neznamena, že ho konajúce súdy v rámci svojej rozhodovacej činnosti, teda pri formovaní svojich záverov v rozhodnutí, nezobrali do úvahy. Inými slovami, táto skutočnosť nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení práv žalovaného.

96. Rovnako ako v odvolacom konaní aj v rámci podaného dovolania žalovaný opätovne namietol

neprimeranú výšku odplaty za poskytnutie úveru vo výške 4 292,- eur vo vzťahu k istine úveru (3 400,- eur), tzn. úrok vo výške 126,23 %. Ani v prípade tejto námietky dovolací súd nevezhliadol jej dôvodnosť. Ako už bolo uvedené vyššie s touto argumentáciou sa už náležite vysporiadal odvolací súd (viď bod 98 tohto uznesenia), ktorý dohodnutú úrokovú sadzbu v zmysle zmluvy o úvere, ktorá bola o 6 % vyššia oproti maximálnej výške odplaty pre spotrebiteľské úvery v rozhodnom období (25,58 %), nepovažoval v prípade obchodnoprávneho vzťahu (zmluva o úvere č. 231259 - 71318) za odporujúcu dobrým mravom.

97. Dovolaciemu súdu sa javí, že žalovaným podané dovolanie je len vyjadrením jeho nesúhlasu so závermi všeobecných súdov, ktorý sa snaží subsumovať pod dovolací dôvod v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p.

98. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. októbra 2020, sp. zn. 9Cdo/209/2020, v zmysle ktorého (ani prípadne) nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov (čo nie je daný prípad) alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p. (1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017). Pri posudzovaní ústavnosti tohto právneho názoru nedospel ústavný súd (II. ÚS 465/2017) k záveru o jeho ústavnej neutržateľnosti.

99. Ďalšie námietky dovolateľa možno zradiť pod množinu týkajúcu sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí konajúcich súdov v časti zásadnej právnej argumentácie žalobcu, ktorá bola súdmi opomenutá, resp. zostala bez povšimnutia. Napriek subjektívnemu názoru dovolateľ o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie, dovolací súd konštatuje, že z rozhodnutí konajúcich súdov je zrejmé, čo považovali za sporné, nesporné a podstatné v danom spore.

100. Nejde o porušenie základného práva na ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhovie, ak je takéto rozhodnutie súdu v súlade s objektívnym právom. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú, za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neutržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (II. ÚS 78/05).

101. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu však nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), ani domáhať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Právo na súdnu ochranu nemôže byť porušené tým, že všeobecný súd vysloví svoj právny názor, rozhodne na jeho základe a svoje rozhodnutia náležite odôvodní (II. ÚS 77/06). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia preto neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, hoci z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkové a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07).

102. K namietanej arbitrárnosti rozhodnutia, odvolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. II. ÚS 78/95 zo dňa 16. marca 2005, z ktorého vyplýva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba len na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré preskúmava v odvolacom konaní. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktoré štruktúra e rámcovo upravená

v § 157 ods. 2 O. s. p. (od 1. júla 2016 podľa § 220 ods. 2 C. s. p. - pozn. dovolacieho súdu).

103. Dovolací súd s prihliadnutím na vyššie uvedené konštatuje, že sa odvolací súd a tak aj súd prvej inštancie vo svojich napadnutých rozsudkoch s posúdením zmluvy o úvere ako obchodnoprávnej, ako aj odlišným posúdením zmlúv o úvere č. 175230 - 71318 a č. 179373 - 71318, ako zmlúv spotrebiteľských náležite vysporiadali. Inak tomu nebolo ani v prípade absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere a výšky požadovaných úrokov za poskytnutie úveru. Dovolací súd zdôrazňuje, že nerozhodnutie odvolacieho súdu spolu so súdom prvej inštancie podľa predstáv žalovaného nemá za následok porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle ust. § 420 psím. f/ C. s. p.

104. Vzhľadom na vyššie uvedené považuje dovolací súd námietku žalobcu ohľadom nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ako nedôvodnú.

105. Dovolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie spolu s rozhodnutím odvolacieho súdu, dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj rozsudok odvolacieho súdu vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 C. s. p. spĺňajú, a preto ich možno považovať za preskúmateľné a ústavne akceptovateľné.

106. Z dovolania žalovaného je zrejmé, že okrem dovolacieho dôvodu podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p. považoval ním podané dovolanie za prípustné aj podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.

107. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj ust. § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ust. § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (ust. § 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

108. Súčasná judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa ustálila na tom, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z ust. § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ C. s. p.; neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil; neoznačí rozhodnutia dovolacieho súdu rozhodované rozdielne; nevymedzí právnu otázku, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo ktorá bola rozhodovaná dovolacím súdom rozdielne, prípadne tú-ktorú právnu otázku v rozhodovacej praxi dovolací súd ešte neriešil; dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Na druhej strane bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; rozdielneho rozhodovania dovolacieho súdu; ako aj absencie vymedzenia právnej otázky, nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil súd prvej inštancie alebo odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa), z vlastnej iniciatívy vyhľadávať všetky rozhodnutia dovolacieho súdu týkajúce sa danej problematiky a následne posudzovať, či sa odvolací súd odklonil od názorov v nich vyjadrených; posudzovať, či dovolací súd rozhodoval rozdielne. V opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný, bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v C. s. p., ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p.

109. Dovolanie prípustné podľa ust. § 421 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (ust. § 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva

nesprávnosť tohto právneho posúdenia veci (ust. § 432 ods. 2 C. s. p.). Žalobca prípustnosť dovolania opieral aj o ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., avšak spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniami § 432 až § 435 C. s. p. dovolací dôvod nevymedzil tak, ako to predpokladajú tieto ustanovenia.

110. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. by mal dovolateľ vysvetliť (a označením rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotná polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, nezodpovedá kritériu uvedenému v ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.

111. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní dostatočne nevymedzil právnú otázku a neoznačil ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré do úvahy prichádzajúce rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky, opačný postup by bol v rozpore s koncepciou právnej úpravy dovolania vyplývajúcej z Civilného sporového priadku.

112. Dovolací súd vzhľadom na vyššie uvedené (bod 94. - 95.) konštatuje, že nesúhlas žalovaného so záverom konajúcich súdov o konštatovaní obchodnoprávneho charakteru zmluvy o úvere č. 231259 - 71318, nepredstavuje odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Odôvodnenia napadnutých rozhodnutí súdov oboch inšancií podľa názoru dovolacieho súdu nie sú popretím obsahu dovolateľom predloženého rozhodnutia (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23. januára 2019, sp. zn. 3Cdo/18/2018), pretože v ňom bola konštatovaná povinnosť všeobecných súdov zaoberať sa existenciou dôvodov zakladajúcich absolútnu neplatnosť aj v prípade zmluvy, ktorá bola posúdená ako obchodnoprávna, a nie spotrebiteľská.

113. Dovolací súd konštatuje, že uvedenie dovolacieho dôvodu § 421 písm. a/ C. s. p. nepredstavuje náležitú argumentáciu dovolateľa vzťahujúcu sa k odklonu rozhodnutí súdov oboch inšancií od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Podľa obsahu dovolania sa skôr jedná o vyjadrenie nesúhlasu a polemiku so závermi vyslovenými všeobecnými súdmi. Z obsahu dovolania rovnako poľa dovolacieho súdu nie je zrejmé, akú konkrétnu právnú otázku žalovaný v prípade posúdenia povahy právneho vzťahu ako spotrebiteľského alebo obchodnoprávneho, resp. v prípade absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere č. 23125 - 71318 namietal, neuviedol právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, ani v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Keďže pristúpiť k dovolaciemu prieskumu je dovolací súd oprávnený len v prípade zákonom predpokladaného riadneho vymedzenia dovolacích dôvodov, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dovolací súd uzatvára, že dovolanie podané žalovaným nenapĺňa kvalitatívne požiadavky kladené zákonom na dovolanie v časti vymedzenia dovolacích dôvodov podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., ktorých garanciou splnenia má byť povinné právne zastúpenie dovolateľa.

114. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ nedôvodne namietal existenciu vady zmätočnosti uvedenej v ust. § 420 písm. f/ C. s. p., pričom dovolanie žalovaného neobsahuje vyššie uvedené zákonné vymedzenie dovolacieho dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., a preto dovolací súd dovolanie žalovaného proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu podľa ust. § 447 písm. c/ a f/ C. s. p. ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania.

115. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu, rozhodne súd prvej inšancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

116. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.

mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.